

D'n Nieuwe Hof

- **Algemene Leden Vergadering op 12 april a.s.**
- **Jaarverslagen van de werkgroepen**
- **Nieuwe afdelingssite**
- **In Memoriam Mia Haagen**
- **Nieuwe werkgroep: Biodiversiteit**
- **Feestelijke opening project "Zaden op reis"**

LENTE 2023

IVN instituut voor natuureducatie en duurzaamheid is een organisatie van vrijwilligers en beroepskrachten die streeft naar meer natuur en een duurzame samenleving.

Lidmaatschap

Vriend van IVN: € 15,00

Landelijk lidmaatschap: € 24,00 per jaar.

Landelijk gezinslidmaatschap €16.60 . Met het landelijk lidmaatschap steun je je eigen vereniging en het

landelijk IVN. Vrienden ontvangen 4x per jaar d'n Nieuwe Hof.

Leden ontvangen daarnaast het landelijk IVN-blad: Mens en Natuur.

Lidmaatschap jeugdleden: € 15,00 per jaar. Lidmaatschap "oudere" jeugdleden: € 20,00 per jaar.

U kunt het bedrag van het lidmaatschap overmaken op: **IBAN:NL54RABO0127734988**
t.n.v. Penningmeester IVN VALKENSWAARD-WAALRE

Opzeggen van uw lidmaatschap dient te geschieden vóór 1 december van het lopende jaar .

Schriftelijk bij Jan van Heeswijk, e-mail: javanheeswijk@gmail.com

De website van onze afdeling is: <http://ivn.nl/afdeling/valkenswaard-waalre>

Natuureducatie Centrum D'n Nieuwe Hof,

Adres: Bosstraat 25, 5553 CK VALKENSWAARD, telefoon 0402018395

Email: ivn.valkenswaard-waalre@live.nl

BESTUUR

Voorzitter	Jan Schutjes tel: 0623269205	Valkenswaard
1e Secretaris	Functie vacant	Valkenswaard
2e Secretaris	functie vacant	
Penningmeester	Emile Weijters	Valkenswaard
Ledenadministratie	Jan van Heeswijk	Valkenswaard
Leden	Jan Das	Riethoven
	Anneke Droog	Valkenswaard
	Ad Baken	Valkenswaard
	Gerrit Klitsie	Valkenswaard

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	pag. 3
Activiteitenoverzicht lente	pag. 4
Voorwoord	pag. 5
Wist u dat....	pag. 6
Oproep Vrijwilliger Tuinwerkgroep Valkenswaard	pag. 7
Werkgroep Biodiversiteit, een nieuwe loot aan de IVN-stam	pag. 8
Nieuwe afdelingssite	Pag 9
Boomfeestdag 2023 in Riethoven en in Waalre	pag. 10
In Memoriam Mia Haagen	pag. 10
Uitnodiging Algemene Leden Vergadering	pag. 11
Notulen Algemene Ledenvergadering 2022	pag. 12
Jaarrekening 2022 IVN Valkenswaard-Waalre	pag. 13
Financieel overzicht 2022: jaarrekening + balans	pag. 14
Jaarverslag Algemeen	pag. 15
Jaarverslag Zoogdierenwerkgroep	pag. 16
Jaarverslag Scholenprojectgroep	pag. 17
Jaarverslag Regionale Cursuswerkgroep “de Kempen” van het IVN	pag. 18
Jaarverslag Jeugd-IVN oudste groep	pag. 18
Jaarverslag Jeugd IVN jongste groep	pag. 20
Douwe Egberts punten sparen voor koffiezetapparaten	pag. 21
Jaarverslag Vogelwerkgroep	pag. 22
Jaarverslag Tuinwerkgroep	pag. 24
Jaarverslag Bomenwerkgroep	pag. 24
Jaarverslag Redactie	pag. 25
Jaarverslag werkgroep wandelroutes	pag. 26
Jaarverslag Regionale cursuswerkgroep “de Kempen”	pag. 27
Jaarverslag Website	pag. 28
Jaarverslag Wandelingen Wolders Ven	pag. 29
Jaarverslag IVN Riethoven	pag. 30
Oproep van de penningmeester	pag. 31
Jaarverslag Natuurwerkgroep Valkenswaard	pag. 32
Jaarverslag Natuurwerkgroep de Malpie	pag. 33
Jaarverslag Natuurwerkgroep Waalre	pag. 34
Jaarverslag Scholenwerkgroep Aalst Waalre	pag. 37
Jaarverslag Publiekswandelingen en andere belevingsactiviteiten	pag. 38
Feestelijke opening project “Zaden op reis”	pag. 39
Jaarverslag Vlindertuin Waalre	pag. 40

Activiteitenoverzicht

Lente 2023

Tuinwerkgroep

Elke woensdagochtend is de Tuinwerkgroep actief, **die er overigens graag wat helpende handen bij wil hebben!**

Scholenproject:

Het scholenproject "Zaden op reis" is op 15 febr. jl. geopend.

Vlindertuin Waalre:

Het hele jaar door wordt er (bij goed weer) door vrijwilligers onderhoud gepleegd op dinsdagmorgen van 10-12 uur. De vlindertuin ligt in het bos bij de Blokvenlaan in Waalre-dorp. Tegenover huisnr. 43 ongeveer 150 meter het bospad volgen. Auto's s.v.p. parkeren aan de Blokvenlaan, fietsen kunnen bij de tuinpoort gestald worden.

Vlindertuin Riethoven:

De Vlindertuin Riethoven is alle dagen toegankelijk. De leden van de werkgroep zijn elke zaterdagmorgen aanwezig voor informatie en onderhoud van 11.00 tot 12.30 uur.

Wandelingen voor groepen kunnen worden aangevraagd bij een van de leden van de werkgroep op zaterdagmorgen in de Vlindertuin.

Nationale Boomfeestdag 2023 woensdag 15 maart a.s. Zie voor uitgebreide info verderop in dit blad

Publiekswandelingen

Zondag, 26 maart: Vogelwandeling in de Malpie. **Op zoek naar de blauwborst.**

Start: 08.00 uur op parkeerplaats Venbergse Molen, Molenstraat 211, Valkenswaard

Zondag 16 maart: Wandeling in park de Meeris. Start: 10.00 uur Parkeerplaats Agterste Meer, 5581 XC Waalre

Zondag 23 april: Wandeling Aalsterheide. Thema: Bos- en heidewandeling. Start 14.00 uur Café "Hut van Mie Pils" Leenderweg 1 (einde van de Hutdijk) Aalst-Waalre

Zondag 7 mei: Vogelwandeling in het Leenderbos / Oasegebied "Zijn alle vogels weer terug?" Start: 07.00 uur parkeerplaats bij de Drie Bruggen, de Zeelberg 37, 555XH V'waard

Zondag 11 juni: Vogelwandeling, Thema "kom mee naar buiten voor de Wielewaal.

Start: 07.00 uur Natuurpoort Achelse Kluis, de Kluis 1, 3930 Hamont-Achel, België

Zondag 11 juni: Wandeling "beleef het Tongelreepdal" Start: 10.00 Tennispark "Eeckenrode" De Hurken 1a, 5583 AA, Aalst-Waalre

Zondag 18 juni: Wandeling Dommelen-zuid. Thema "op zoek naar voorjaarsbloeiers".

Start: 10.00 Informatiebord bij het kruispunt van het fietspad 't Broek met het zandpad.

Paaltjeswandelingen

In de gemeente Waalre heeft het IVN enkele wandelingen uitgezet die zijn aangegeven door paaltjes met een gekleurde kop. Drie wandelingen worden aangeduid met blauwe koppen, één met witte kop. Bij het startpunt van elke wandeling zijn gratis folders verkrijgbaar, met daarop de route en tal van bezienswaardigheden onderweg. De folders zijn ook af te halen in het Huis van Waalre.

Jeugd IVN

De groep van 8 tot 11 jaar komt elke maand een keer bij elkaar op woensdagmiddag.

Op zondagmorgen is de maandelijkse bijeenkomst **voor 11 jaar en ouder**. Verder zijn er extra speciale activiteiten zoals de Natuurwerkdag, Kerstbijeenkomst, Binnendag en natuurlijk een super Natuurkamp aan het eind van het seizoen. In allebei de groepen zijn nog plaatsen vrij. Informatie: h.baken@chello.nl

Natuurwerkgroepen Valkenswaard en Waalre:

Wilt u deelnemen aan de activiteiten op de zaterdagochtenden neem dan contact op met:

Ben Putman voor Waalre (040-2215000) of

Wim en Hanita van Amelsvoort voor Valkenswaard (040-2042979)

Cursussen

In april 2023 start de cursus "Natuur in de Kempen". Informatie over deze cursus vond u in de nieuwsflits. U heeft deze per E-mail ontvangen half december 2022.

Voorwoord

Valkenswaard, 16.2.2023

De vogels fluiten en de eerste bloemen steken hun kopje boven de grond uit.

De zon laat zich vaker zien, de vogeltjes fluiten en de bloemen staan in bloei. Dit kan alleen maar betekenen dat de lente weer is begonnen! Hoe ga jij deze lentekriebels verwerken? Precies, je gaat de tuin klaarmaken voor die warme, gezellige dagen achter in de tuin. Een tuin zonder al die tegels maar heerlijk groen met eventueel een vijvertje.

Broedseizoen en jonge dieren

De lente is ook de tijd waarin het broedseizoen van de vogels begint en er veel jonge zoogdieren geboren worden. Onder andere veel jonge kalfjes, lammetjes, veulentjes en konijntjes worden geboren. Sommige van deze dieren zijn nestvlieders en zijn al zodanig ontwikkeld zodat ze meteen mee kunnen met hun moeder of de kudde. Dieren die geen nestvlieders zijn, zijn nestblijvers. Ouderdieren van nestblijvers hebben een kortere draagtijd, met als gevolg dat de jongen na de geboorte nog door moeten ontwikkelen. Ze hebben vaak nog geen vacht, hun ogen zitten nog dicht en ze zijn compleet afhankelijk van hun moeder.

Groei en bloei

Naast de introductie van nieuw leven op aarde, komen ook de bloemen, planten en bomen weer tot bloei. Veel bloemen slaan voedingsstoffen, zoals mineralen en zetmeel, op in een bloembol tijdens de winter. Omdat in de lente er nog te weinig zonlicht is gebruikt de bloem deze bol om toch te kunnen bloeien in het voorjaar. De eerste bloemen en bomen die tot bloei komen zijn de sneeuwkllokjes, krokussen en boswilgen.

Lentekriebels, het monitoren van de broedvogels begint weer. Lekker vroeg in de ochtend het bed uit om te gaan tellen. Maak er een mooie lente van.

Jan Schutjes, voorzitter

Wist u dat?.....

- de Film onder het maaiveld in de Hofnar een succes was
- dat we op zoek zijn naar kinderen voor ons Jeugd IVN
- de Werkgroep Biodiversiteit van start is gegaan
- er weer een vol wandelprogramma is
- we een super mooie web site hebben
- IVN Valkenswaard-Waalre biodiversiteit de komende jaren via educatie gaat uitdragen, ook binnen de werkgroepen
- de Vogelwerkgroep gestart is met de vogelcursus
- we nog vrijwilligers zoeken voor de Tuinwerkgroep op woensdagochtend

OPROEP

Onderstaande oproep is gepubliceerd op de website van de Vrijwilligerscentrale Valkenswaard van Cordaad Welzijn Valkenswaard en via hen ook in het Valkenswaards weekblad.

Vrijwilliger Tuinwerkgroep IVN Valkenswaard-Waalre

Kom tuinieren op je eigen tempo in de buitenlucht bij IVN D'n Nieuwe Hof in Valkenswaard. Samen met een klein groepje mensen ga je mee helpen onze heemtuin te onderhouden, voor de vlinders, bijen, hommels, een mooie tuin én voor meer biodiversiteit. Je zorgt zo ook voor een mooi entree voor ons onderkomen van het IVN Valkenswaard-Waalre.

Het is fijn wanneer je al enige kennis van planten/tuinieren hebt, maar dat is niet noodzakelijk. Het gaat er vooral om dat je het prettig vindt om in de buitenlucht in de natuur bezig te zijn. Natuurlijk genieten we ook van de rondvliegende vlinders, vogels, (bloeiende) planten in onze mooie heemtuin!

Natuurlijk nemen we de tijd om ook van onze heemtuin en ons onderkomen "D'n Nieuwe Hof" te genieten met een kop koffie of thee, en wat lekkers. Je leert dan ook de andere vrijwilligers van IVN Valkenswaard-Waalre kennen, want het IVN doet veel goeds in de natuur van Valkenswaard en Waalre.

Werkzaamheden zoals opruimwerk, grasmaaien, schoffelen, snoeien van heggen en wat de tuin verder aangeeft. Als er mensen met hoveniersvaardigheden zijn (hoera !) ook hovenierswerk in de perken. Wij bereiden dat voor en hebben gereedschap in onze eigen schuur.

Wat staat er voor u tegenover?

Op de woensdagochtenden staat de koffie en thee met wat lekkers klaar in ons mooie onderkomen "D'n Nieuwe Hof" aan de Bosstraat in Valkenswaard. Jaarlijks hebben we ook een kerstochtend waar alle vrijwilligers van IVN Valkenswaard-Waalre welkom zijn om het jaar in kerstsfeer af te sluiten.

Neem contact op met ons:

IVN Valkenswaard-Waalre
Bosstraat 25
5553CK Valkenswaard
Email: ivn.valkenswaard-waalre@live.nl
Telefoon: 0402018395

Tijdens de kerstbijeenkomst kondigde onze voorzitter, Jan Schutjes, de komst van de werkgroep Biodiversiteit al aan. Maandag 6 februari jl. was het zover en kwam de werkgroep voor het eerst bijeen. Wat kan deze nieuwe werkgroep bijdragen aan onze IVN-afdeling? En wie wil zich erbij aansluiten?

Balans

Biodiversiteit gaat over onderlinge relaties tussen soorten. In de natuur is alles met elkaar verbonden, een collectief netwerk dat ervoor zorgt dat de aarde als geheel functioneert. De mens maakt daar ook deel van uit en is ervan afhankelijk voor zijn voortbestaan. De schoonheid en verwondering die planten en dieren kunnen oproepen, raakt ons allemaal.

Dit weerhoudt de mens er niet van de aarde uit te putten, zich naar behoeften grondstoffen toe te eigen, in te grijpen in het landschap en bodem, water en lucht te verontreinigen. De economie wint het bijna altijd van de natuur. Er zal, om de biosfeer meer in balans te brengen, veel moeten veranderen op het gebied van voedselproductie, energiegebruik, stedelijke ontwikkeling, mobiliteit, economie en welzijn. Dat gaat de nieuwe werkgroep niet oplossen en niet allemaal aanpakken.

Hoopvol

We moeten weer gaan inzien en begrijpen dat we onderdeel zijn van het ecologische systeem aarde. We staan er niet boven en we kunnen niet leven zonder. De uitdaging is hoe de mens weer verbonden raakt met de natuur. Of zoals David Attenborough het treffend verwoordde: "De natuur heeft altijd voor ons gezorgd. Het is nu de hoogste tijd dat wij voor de natuur gaan zorgen".

De situatie is alarmerend, maar als we in actie komen is het tij te keren. Voor veran-

dering zijn betrokken burgers nodig met een hoopvol toekomstperspectief naar een wereld met schone lucht, water en bodem en gezonde voeding voor iedereen. Wanneer je meer weet over de natuur, ga je er meer van houden en wil je haar behouden en in actie komen. Wie in actie komt, krijgt daarover een goed gevoel en wil meer doen, is de stellige overtuiging van Jane Goodall, bekend om haar baanbrekende chimpansee-onderzoek.

Ondersteuning

Binnen IVN wordt dit verwoord met de steekwoorden hoofd, hart, handen. Vanuit dit principe gaat de werkgroep van start met kleinschalige, overzichtelijke acties met buurtbewoners, jong en oud. Hoe die activiteiten er concreet uit gaan zien, zal binnenkort duidelijker worden. Aanhaken bij de Groene Jaarkalender biedt vele voordelen. Ook andere werkgroepen houden zich hiermee bezig, meestal met minder nadruk op de onderlinge relaties waar biodiversiteit juist over gaat. De nieuwe werkgroep wil graag gebruik maken van de expertise van andere groepen en biedt hen graag desgewenst ondersteuning om het thema biodiversiteit nadrukkelijker uit te dragen naar onze publieksgroepen. Hoe kun je bijvoorbeeld als natuurgids biodiversiteit duidelijker in je publiekswandeling meenemen, met aandacht voor de onderlinge relaties tussen soorten en het diversiteitsverlies?

Nieuwe afdelingssite

Valkenswaard-Waalre

Actualiteit

In kranten, op tv en radio krijgt biodiversiteit steeds meer aandacht, met name het verlies ervan. December vorig jaar werd in het Canadese Montreal door de Verenigde Naties een akkoord bereikt over natuurbehoud en biodiversiteit. In natuurgebieden moet de achteruitgang van de soortenrijkdom naar 'nagenoeg nul' worden gereduceerd in 2030. Dit is één van de akkoorden uit de VN-top.

IVN is een natuurorganisatie die met lokale monitoring zicht heeft op toe- en afnames van soorten. Binnen de EU is de Bossenstrategie vastgesteld. In Nederland moet in 2030 het areaal bos met 37.000 ha toenemen. Onze natuurwerkgroepen kunnen daar een rol van betekenis bij spelen en doen dat al met aanplant van honderden gebiedseigen bomen en struiken. Internationale doelstellingen hebben dus invloed op IVN-werkgroepen. Bij voldoende mankracht wil de werkgroep de actualiteit volgen en jou en het lokale publiek daarover informeren.

Uitnodiging

Iedereen die zich betrokken voelt bij het onderwerp is hierbij van harte uitgenodigd zich bij de werkgroep Biodiversiteit aan te sluiten. Voor meer informatie kun je contact opnemen met Peter Bleijs
mail p.bleys@kpnplanet.nl of
06-30681037.

Wanneer je je niet wil aansluiten maar wel ideeën hebt voor activiteiten of suggesties hebt voor de werkgroep worden die graag ontvangen.

*Peter Bleijs,
IVN-ambassadeur Biodiversiteit*

Alle IVN-sites, en dus ook onze afdelings-site, hebben nu een heel nieuwe uitstraling. De originele planning (november/december) werd landelijk helaas niet gehaald. De klus was toch veel omvangrijker dan van tevoren was ingeschat. Dus na even langer wachten kan je de nieuwe site van IVN Valkenswaard-Waalre bezoeken.

Informatie zul je soms op andere plekken vinden dan je gewend was. Bij het maken van een logische indeling heb ik veel gehad aan de redactie van het afdelingsblad, met name Dylan en Mieke.

José Daniëls en Dinie van Lieshout zijn de makers van heel veel nieuwe kopfoto's. Bedankt!

Heb je nog op- en aanmerkingen? Laat het vooral weten.

Aankondigingen, verslagen en foto's blijven vanzelfsprekend welkom.

Mail ze naar

webmaster.valkenswaard.waalre@ivn.nl

en ze verschijnen snel op de afdelingssite.

Groetjes, Fanny van Zon

Nationale Boomfeestdag Woensdag 15 maart a.s.

In Riethoven

Riethoven viert na twee jaar weer Boomfeestdag met groep 8 van onze Basisschool St. Willibrordus.

We starten in de klas met een presentatie over "Waarom Boomfeestdag?"

De klas maakt wensjes voor en over de natuur om in de struikjes te hangen.

We gaan op de fiets naar de "Schöffert" en planten daar een Lindeboom met aan zijn wortels een tijds capsule.

Daarna planten we met de kinderen 3000 struikjes in de berm, een zogenaamde "Scheerhaag". Wij planten tot halfweg de Schöffert en ontmoeten daar de Westerhovense schoolkinderen, die ook een Lindeboom en struikjes planten.

Natuurlijk is er koek en drinken voor de harde werkers. En als herinnering aan deze Boomfeestdag, een nestkastje voor de school met 2023 erop.

Nellie Das, Sjaan Smits

in Waalre

Op woensdagmorgen 15 maart gaan de groep-8'ers in Waalre aan de slag om hun gemeente nóg groener te maken. Alle scholen in de gemeente doen hieraan mee.

Bij het planten wordt assistentie verleend door Brouwers Groenvoorziening, en door IVN'ers van de Schoolgidsengroep Aalst en Natuurwerkgroep Waalre.

In memoriam Mia Haagen

Op 93 jarige leeftijd is Mia Haagen op 27 februari overleden. Op 4 maart is ze begraven in Aalst.

Mia is jarenlang secretaresse geweest van onze toen nog zelfstandige afdeling IVN Aalst-Waalre.

Cor de Jong was in die tijd voorzitter en hij ging wekelijks bij haar langs om de post en andere berichten met haar door te nemen en de notulen en agenda van de bestuursvergaderingen te maken.

Ze bood altijd koffie en als echte Limburgse deelde ze altijd een stukje vlaai.

Mia is ook lang schoolgids van de Aalster schoolgidsen geweest en nog tot op hoge leeftijd schonk ze de chocomelk voor de honderden kinderen op de Boomfeestdag, daarbij geassisteerd door haar man.

Mooie herinneringen aan haar.

Bep van Stipdonk

Als plantplek is in 2023 gekozen voor een veld in De Meeris, in de buurt van het Gat van Waalre. Hier komt bosplantsoen zoals zomereik, zoete kers, winterlinde, esdoorn, inheemse vogelkers, lijsterbes, meidoorn en Gelderse roos.

Waalre 100: jubileumboom

Vanwege het 100-jarig bestaan van de gemeente Waalre wordt de Boomfeestdag afgesloten met het planten van een linde in de buurt van het Huis van Waalre. Dit gebeurt op 15 maart om 12.30 uur.

Van elke school worden enkele leerlingen uitgenodigd om daarbij aanwezig te zijn. Natuurlijk zal ook de groep IVN'ers die 's ochtends geassisteerd heeft bij het planten met de scholen, bij de plantceremonie uitgenodigd zijn.

Bij de lindeboom komt een bankje van afvalplastic dat samen met de Waalrese scholen door een kunstenaar gemaakt wordt.

Uitnodiging Algemene Leden Vergadering

**Wij nodigen alle leden uit voor de Algemene Leden Vergadering op
woensdag 12 april 2023 om 19.30 uur in D'n Nieuwe Hof**

Agenda:

1. Opening door de voorzitter
2. Ingekomen post
3. Verslag van de vorige Algemene Leden Vergadering dd 13 april 2022
4. Financieel verslag 2022
5. Verslag kascommissie
6. Begroting 2023
7. Jaarverslag van de vereniging en de werkgroepen
8. Bestuurssamenstelling:
Aangezien Ivonne van der Honing vanwege privé-omstandigheden is gestopt, stellen we twee nieuwe bestuursleden voor:
Yolanda Werson als nieuwe secretaris
Dylan Brand als tweede secretaris.
Samenstelling bestuur :
voorzitter Jan Schutjes,
secretaris: vacature,
2e secretaris vacature,
penningmeester Emile Weijters ,
bestuursleden Ad baken,
 Jan van Heeswijk,
 Gerrit Klitsie ,
 Jan Das
9. Toekomst IVN Valkenswaard-Waalre
10. Rondvraag
11. Sluiting

Notulen van de Algemene Leden Vergadering gehouden op woensdag 13 april 2022 om 19.30 uur.

Aanwezig: Bestuur en 17 leden

Afwezig met bericht: Hennie Heestermans, Ivonne v. Mil, Mieke v. Baalen, Lies v. Gompel, Ellen Lampe, Bernard Fransen, Riet Hendriks, Jetty v. Linge, Nellie v.d. Burgt, Ben Putman, Henk d. Vriend, Marjolein v.d. Voort, Ani Janssen, Ivonne v.d. Honing, Mary v. Loon, Ursula Elskamp, Mariëtte Roozeveld, Harrie Brouwers, Jan v. Twisk, Chantal v. Strigt.

De **notulen van de Algemene Leden Vergadering 2021** worden goedgekeurd.

Opening:

Jan Schutjes heet iedereen van harte welkom en zegt uit naam van het Bestuur dat het fijn is dat we weer als voorheen met elkaar kunnen vergaderen en dat de koffie, thee en wat lekkers klaar staan.

Ook dit jaar hebben wij afscheid moeten nemen van de leden die overleden zijn:

Albert Aten – Janus van der Heijden – Huub Rutten – Toon Voermans – Loet Vissers – Annelies Theeuwes-Clijsen.

Wij nemen een minuut stilte in acht ter nagedachtenis.

Van de bestuurstaafel:

Uitleg over

W.B.T.R. Commissie van continuïteit

A.V.G. Het afschermen van namen

U.B.O.

Financieel overzicht:

Emile Weijters geeft een goede uitleg over onze financiën met behulp van ons digibord.

Verslag Kascommissie:

Op woensdag 6 april 2022 heeft de kascommissie, bestaande uit de personen Wil Koopman en Wim van Stipdonk, de financiële administratie van het IVN Valkenswaard-Waalre gecontroleerd.

Op basis van hun onderzoek stellen de Kascommissieleden voor het bestuur te dechargen voor het gevoerde financiële beleid in 2021.

Begroting 2023:

Benoeming nieuwe kascommissie:

De nieuwe kascommissie is als volgt samengesteld: Wim van Stipdonk en Cor de Jong

De jaarverslagen van de vereniging en van de werkgroepen zijn goedgekeurd.

Bestuurssamenstelling:

Jan Schutjes	voorzitter
Emile Weijters	penningmeester
Ivonne van der Honing	secretaris
Ad Baken	bestuurslid
Gerrit Klitsie	bestuurslid
Jan van Heeswijk	bestuurslid
Anneke Droog	bestuurslid

Jan Schutjes vertelt dat Anneke Droog het secretariaat neerlegt maar wel in het bestuur blijft.

Hij bedankt haar voor de 19 jaar die zij als secretaris werkzaam was.

Rondvraag:

Bep van Stipdonk:

De scholenwerkgroep Aalst zit zonder coördinator.

Annelies Wagter:

De wandelingen om het Woldersven kunnen alleen nog op aanvraag.

Fanny van Zon:

De aangepaste website is in oktober voor iedereen te zien.

*Anneke Droog
Secretaris*

Jaarrekening IVN Valkenswaard-Waalre

15 febr
2023

INKOMSTEN	Begroot	Werkelijk	Begroot	UITGAVEN	Begroot	Werkelijk	Begroot
<u>ALGEMENE INKOMSTEN</u>	<u>2022</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>ALGEMENE UITGAVEN</u>	<u>2022</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>
Contributies	6.000,00	5.630,19	6.500,00	Afdracht landelijke IVN	1.100,00		1.200,00
Donaties	1.000,00	1.579,13	1.000,00	Abonn/alg/repres/secr/bank	600,00	817,73	600,00
Subsidie gem. Valkenswaard	3.700,00	3.700,00	3.700,00	Verenigingsblad <i>D'n Nieuwe Hof</i>	1.500,00	1.575,18	1.600,00
Subsidie gem. Waalre	2.000,00	2.000,00	2.000,00	Telefoon / internet	600,00	585,57	600,00
<u>Gebruik v/h gebouw door 3-den</u>	<u>400,00</u>	<u>485,00</u>	<u>400,00</u>	Gas / Water / Elektra	1.500,00	145,79	750,00
				Gemeentelijke heffingen	2.200,00	2.239,26	2.200,00
				Verzekering opstal en inboedel	1.000,00	2.541,05	1.250,00
				Huishoudelijke kosten	1.000,00	1.290,86	1.200,00
				Onderhoud gebouwen + erf	500,00	176,42	250,00
				Printer en CV + onderhoud	250,00	28,68	150,00
				<u>Aanschaf invent/ inricht/leerm</u>	<u>250,00</u>	<u>984,39</u>	<u>250,00</u>
subtotaal Alg. Inkomsten	13.100,00	13.394,32	13.600,00	subtotaal Alg. Uitgaven	10.500,00	10.384,93	10.050,00
<u>ACTIVITEITEN</u>				<u>ACTIVITEITEN</u>			
Sterrencursus 2022 en 2023	750,00	2.045,58	500,00	Cursus algemeen	50,00		50,00
Projecten uitleen	750,00	435,00	750,00	Jeugd IVN	400,00	657,49	400,00
Project bezoek	750,00	1.262,00	750,00	Natuurwerkgroep V'wrd+Malpie	250,00	451,75	400,00
Wandelingen/Lezingen	250,00	75,00	250,00	Natuurwerkgroep Waalre	400,00	400,00	400,00
Leskisten	50,00	118,51	50,00	Scholenwerk alg+Aalst	650,00	55,47	500,00
Vlindertuin Waalre	250,00	126,65	150,00	Schoolproject	900,00	399,74	750,00
Scholenwerk Aalst		17,01	50,00	Tuinwerkgroep D'n Nieuwe Hof	400,00	32,71	400,00
Regiocursus		406,53		Vlindertuin Waalre	400,00	556,67	400,00
Vogelwerkgroep		145,50	500,00	VWG/Bomen/Woldersven/Leskist	400,00		600,00
Verkoop "Planten id Kempen"		150,00		Wandelingen/Lezingen/Doc Centr	200,00	64,84	250,00
				Wandelroutes Waalre	200,00		150,00
				<u>Zoogdieren werkgroep</u>			<u>400,00</u>
subtotaal Act. Inkomsten	2.800,00	4.781,78	2.500,00	subtotaal Act. uitgaven	4.250,00	2.618,67	4.700,00
<u>VRIJVALLEN RESERVERINGEN</u>				<u>RESERVERINGEN</u>			
				Nog te betalen IVN A'dam		750,00	
				Vooruit betaalde cursusgelden		1.300,00	
				Groot onderhoud gebouwen	500,00	500,00	500,00
				Inventaris (incl. kantoorautom)	250,00	500,00	250,00
				Leermiddelen	250,00	500,00	250,00
				Project Enenergietransitie	500,00	500,00	500,00
				<u>Subtotaal Reserveringen</u>	<u>1.500,00</u>	<u>4.050,00</u>	<u>1.500,00</u>
				Totaal Uitgaven / kosten	16.250,00	17.053,60	16.250,00
<u>Nadelig saldo</u>	<u>350,00</u>		<u>150,00</u>	<u>Positief saldo</u>		<u>1.122,50</u>	
Totaal	16.250,00	18.176,10	16.250,00	Totaal	16.250,00	18.176,10	16.250,00
Vrij vermogen eind 2021		1.996,50					
<u>Saldo 2022</u>		<u>1.122,50</u>					
Vrij vermogen eind 2022		3.119,00					

FINANCIEEL OVERZICHT 2022: JAARREKENING + BALANS**JAARREKENING 2022**

	Begroting	Werkelijk	Begroting		Begroting	Werkelijk	Begroting
INKOMSTEN	2022	2022	2023	UITGAVEN	2022	2022	2023
Algemene Inkomsten	13.100,00	13.394,32	13.600,00	Algemene Uitgaven	10.500,00	10.384,93	10.050,00
Door activiteiten	2.800,00	4.781,78	2.500,00	T.b.v. activiteiten	4.250,00	2.618,67	4.700,00
Vrijvallen reserveringen				Reserveringen + nog te betalen IVN A'dam	1.500,00	2.750,00	1.500,00
Subtotaal	<u>15.900,00</u>	<u>18.176,10</u>	<u>16.100,00</u>	Vooruit betaalde gelden		<u>1.300,00</u>	
				Subtotaal	<u>16.250,00</u>	<u>17.053,60</u>	<u>16.250,00</u>
Saldo (nadelig)	<u>350,00</u>		<u>150,00</u>	Saldo (batig)		<u>1.122,50</u>	
Totaal	16.250,00	18.176,10	16.250,00	Totaal	16.250,00	18.176,10	16.250,00

BALANS 31 DECEMBER 2022

Saldo rekening courant	3.922,63	Reserveringen	18.400,00
Saldo spaarrekening	19.646,37	Groot Onderhoud	4.500,00
		Leermiddelen	6.500,00
		Kantoor/automatisering	2.250,00
		Energie transitie	4.250,00
		Microfoonunits	400,00
		Beschermingsmiddelen	500,00
		Vooruit betaalde cursusgelden	1.300,00
		Nog te betalen IVN A'dam	750,00
		<u>Vrij vermogen 31-12-2022</u>	<u>3.119,00</u>
<u>Totaal</u>	<u>23.569,00</u>	Totaal	23.569,00

check vrije vermogen		Vrije vermogen < 25% van de inkomsten (excl. subsidies)	
Vrije vermogen 31-12-2021	1.996,50	Subsidie regel	
Saldo 31-12-2022	<u>1.122,50</u>	Inkomsten 2022 excl subsidie,	12.476
Vrije vermogen 31-12-2022	3.119,00	Vrije vermogen 2022	3.119
		25 % van inkomsten	3.119

Jaarverslag 2022 Algemeen

Van de bestuurstafel:

Het bestuur heeft vergaderd op 26 januari – 23 februari – 23 maart – 13 april Algemene Leden- vergadering – 25 mei – 8 juni – 13 juli – 14 september – 19 oktober – 23 november – 20 december.

In de Algemene Ledenvergadering heeft Anneke Droog het secretariaat overgedragen aan Ivonne van der Honing.

Vanwege de corona-epidemie hebben wij geen scholen op bezoek gehad.

De woensdagochtenden zijn wij op D'n Nieuwe Hof aanwezig gebleven met inachtneming van de geldende corona regels .

Op zondag 4 september heeft Vereniging 't Velt een lezing georganiseerd over bodemvruchtbaarheid gegeven door Mark Siepman. Het IVN was daar bij uitgenodigd.

De bibliotheek Valkenswaard heeft onze medewerking gevraagd bij de Kinderboekenweek met het thema Gi-ga-groen. Op woensdagmiddag 12 oktober hebben wij onze medewerking verleend met binnen- en buiten opdrachten. Hiervoor was veel belangstelling.

Ondanks de in het voorjaar nog heersende corona-epidemie zijn de Sterrencursus en de Vogelcursus doorgegaan.

Het werkgroepenoverleg heeft dit jaar geen doorgang kunnen vinden door de corona ellende.

Per keer is bekeken of de publiekswandelingen in het voorjaar konden doorgaan.

De geplande wandelingen na mei konden wel door gaan.

Na twee coronajaren hebben wij St. Nicolaas weer onderdak kunnen aanbieden. De belangstelling voor dit evenement was groot.

Op woensdagochtend 21 december kon de kerstochtend weer plaats hebben. Vanwege de corona-epidemie hadden we die twee jaar na elkaar moeten afzeggen.

Op zaterdag 10 december hebben de Martinus- en Agnetendalbasisscholen bomen geplant in het Norbertuspark te Dommelen.

Het Jeugd-IVN heeft zijn jaarlijkse kamp gehouden in Pelt.

Ook dit jaar hebben wij door overlijden afscheid genomen van: Albert Aten – Janus van der Heijden – Huub Rutten – Toon Voermans – Loet Vissers – Annelies Theeuwes-Clijsen.

Op 30 oktober heeft het IVN deelgenomen aan “Valkenswaardig” in het Frans van Bestpark. Er kunnen nog steeds D.E. koffiepunten worden gespaard. De koffiekannen zijn binnen. We sparen nu voor koffiezetapparaten.

Anneke Droog

Zoogdierenwerkgroep

Jaarverslag 2022

Algemeen.

De Zoogdierenwerkgroep is als nieuwe werkgroep in 2022 gestart. Vanaf het begin waren er vanuit de gemeente Valkenswaard, Aalst-Waalre en provincie Noord Brabant projectvragen. Maandelijks is er een werkgroep vergadering, tevens vergaderen enkele leden meer met opdrachtgevers en mede onderzoekers.

Projecten.

- We zijn gestart met het monitoren van de west parallel N69. Alle fauna passages worden maandelijks gecontroleerd. Samen met het SAMF Stichting Afhandeling & Monitoring Fauna-aanrijdingen onderzoeken we de wildaanrijdingen; hoe die voorkomen kunnen worden.
- Op het oude kerkhof zijn we samen met de Vogelwerkgroep alle vogels en zoogdieren aan het monitoren. Meer dan 400 geluidsfragmenten van vleermuizen zijn inmiddels al beoordeeld.
- In de wijken waar woningen gerenoveerd worden van Woningbelang monitoren we vleermuizen en kleine martersoorten.
- De vleermuizenkelder in Waalre monitoren we, en hiervoor worden aanpassingen in de kelder voorbereid.
- Samen met Inge Dekker, promovendus van de Radboud Universiteit, doen we onderzoek naar de bever in het gebied de Keersop, Dommel en de Tongelreep.
- Vleermuizenkelder Kreijenbeek, wintertelling.
- De groep heeft diverse bijeenkomsten bijgewoond met professionals. Dit om de kennis te vergroten.
- Ook zijn er inmiddels al ecologische bedrijven waar we kennis mee delen.
- Op educatief gebied proberen we bewoners en belanghebbenden te informeren.
- In 2023 willen we een aantal lezingen organiseren voor belangstellenden.
- De NEM-meting vleermuizen voor de Zoogdierenvereniging zal jaarlijks ook gebeuren om het gebied Valkenswaard-Waalre in kaart te brengen. Met de auto wordt dan een traject gereden met de Bat-detector.

Jan Schutjes

Scholenprojectgroep

Jaarverslag 2022

Wat schimmelt daar?

Na de opening van het project op 19 februari 2020 hebben helaas alleen de drie klassen uit Borkel en Schaft het project kunnen bezoeken. Daarna konden in 2020 geen scholen meer op bezoek komen. Het hele jaar 2021 lag het stil en pas in het voorjaar 2022 zijn er weer scholen op bezoek gekomen.

We hebben minder informatieavonden verzorgd dan anders. Veel ouders en andere begeleiders hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om zich via onlinebestanden voor te bereiden. Na de zomervakantie was het druk met scholen die langskwamen. Lies heeft er veel werk aan gehad om alle schoolbezoeken goed te regelen.

In juli hebben we met mooi weer een gezellige fietstocht naar Cranendonck gemaakt, met onderweg koffie en gebak en op de terugweg een lekker ijsje. In Cranendonck heeft een IVN-gids een rondleiding gegeven door de belevingstuin van het IVN op de Baronie.

Zaden op reis

In mei zijn we na 2 jaar Corona-pauze aan ons nieuwe project 'Zaden op reis' begonnen. Na zo'n lange pauze kostte het wat moeite om weer op gang te komen. Uiteindelijk waren we ruim op tijd klaar voor de generale repetitie op 31 januari. Nadat we nog een paar kleine aanpassingen gedaan hebben, konden we met vertrouwen de opening van het project op 15 februari tegemoetzien

Fanny had al eerder aangegeven een aantal van haar taken aan iemand anders te willen overdragen. Het werd al snel duidelijk dat Fanny jarenlang heel veel coördinerende en algemene taken uitgevoerd heeft. Gelukkig heeft iedereen geholpen zodat toch alles afgehandeld kon worden.

Naast onze vaste groep zijn er nog verschillende mensen die ons helpen met allerlei dingen zoals knutselen, computerwerk of schilderen. **We zouden echter nog graag meer hulp willen hebben. Het werk voor de projectgroep is leuk en afwisselend en aan het einde staat er een project waar heel veel kinderen iets leren en graag naartoe komen.**

De Projectgroep Scholenwerk:

*Suzan van Beek,
Marie-Louise den Boef,
Lies van Gompel,
Marjon van der Kooi,
Ineke Roothans,
Maria Schmeits,
Hanneke Wijman en
Fanny van Zon.*

Voor info: mldenboef@yahoo.com

Jeugd IVN Oudste groep

Dit jaar was weer een jaar waar alles mocht. De beperkende maatregelen ivm corona zijn gelukkig voorbij. Onze jeugd mag weer bijeen komen en daar hebben we dan ook volop van genoten.

We begonnen het jaar bij de Oase om enkele knotwilgen onder handen te nemen. Dat was echt wel hard nodig. Nadat we eerst wat braamstruiken verwijderd hadden, konden we beginnen. Hele boomstammen werden uit de knot gezaagd. Met vereende krachten hadden we op het eind van de ochtend enkele boompjes aardig kort geknot. Diverse afgezaagde takken waren weer goed voor de aanplant tot een nieuwe boom en sommige stukken vonden gretig aftrek als knaag- en knabbelobject voor paarden.

In **februari** hadden we afgesproken met het IVN Heeze-Leende om een sporenwandeling te houden in het Leenderbos aan de kant van de Spinsterberg. Daar werden we op allerlei diersporen gewezen. Van knaagsporen, veren, nestmateriaal, poep, voetaf-

drukken tot hele vervormingen in het landschap wat veroorzaakt wordt door een rotte everzwijnen. Ondanks dat er relatief weinig sporen gevonden waren hebben we toch veel gezien. Met dank aan de sporendeskundigen van het IVN Heeze-Leende.

In **maart** zijn we op zoek gegaan naar de blauwe heikikker.

Via [waarnemingen.nl](https://www.waarnemingen.nl) hadden we vernomen dat er op de Malpie al blauwe heikikkers gezien waren. Dus wij ook op zoek. Helaas was deze safari niet zo succesvol, maar we vonden wel een dode bruine kikker die in een vennetje lag. Deze hebben we heel erg goed van dichtbij kunnen bekijken en daarbij was het weer ook nog supermooi. Dus ondanks de magere opbrengst was het een erg fijne wandeling op de Malpie. (Oooh wat is ie blauw!).

In **april** hebben we met de jongste groep de Binnendag georganiseerd, waar het kamp-thema “De elementen” bekeken en beleefd werd door middel van activiteiten rondom vuur, water, lucht en aarde. Hiervoor hebben o.a. pieren in het gras gezocht om te tellen en te sorteren op soort. Lekker glibberig!

In **mei** hadden we Mari de Bijl bereid gevonden om samen met ons en de jongste groep op zoek te gaan naar de boomkikkers die een aantal jaren terug vlak bij het Greven-schutven uitgezet waren. Gelukkig vonden we deze boomkikker nu wel. Een schitterend klein groen kikkertje op de takjes van de braamstruiken zat ons roerloos in de ga-

ten te houden en ondertussen stilletjes te genieten van het voorjaarszonnetje.

In **juni** gingen we dan eindelijk weer eens op kamp. In het Belgische Pelt hadden we een mooie blokhut gevonden gelegen tussen de bossen waar we het weekend goed besteed hebben aan gezelligheid en aan de vier elementen.

Na de vakantie zijn we bij De Hutten bij Walter van der Pas op bezoek geweest en we kregen daar een rondleiding over zijn mooie terrein waar nu de Tongelreep weer volop kronkelt. Hierbij werd het verhaal van Walter ondersteund door de vele kleine filmpjes die met een QR code erbij gezocht konden worden. De marshmallows bij het kampvuurtje vonden na de rondleiding gretig aftrek.

In **oktober** zijn we samen met de jongste groep naar De Lieteberg geweest om het 2 uur durende blote-voetenpad te lopen.

Na de lunch genoten te hebben in het zonnetje hebben we daar ook nog het mooie insectenmuseum en de vlindertuin bezocht.

In **november** hebben we meegedaan aan het gemeentelijke ‘Samen Valkenswaardig festival’. Samen met de werkgroep Zoogdieren, hebben we rondom het thema “Biodiversiteit” veel kinderen kennis laten maken met zoogdieren. Ook met dood hout en de bodemdiertjes die daarin verstopt zaten.

We hielpen mee met boompjes rooien tijdens de Natuurwerkdag bij het Brugven. Daarnaast zijn we in november ook nog met een GPS (geleend bij IVN Veldhoven) een schat gaan zoeken bij de Schaapsloop. En gevonden!.

In **december** hebben we het jaar samen met de jongste groep afgesloten met een gezellige kerstbijeenkomst. We versierden een mooie kronkeltak, maakten een voedsinaasappel en genoten van een heerlijk vuurtje met warme chocolademelk.

Maria van de Ven

Jeugd IVN Woensdagmiddaggroep

Jaarverslag 2022

Ook in 2022 zijn onze jongste leden op allerlei manieren met en in de natuur actief geweest. Meestal was dat op woensdagmiddag.

Met onze eigen groep hebben we o.a. wilgen geknot, een wilgentunneltje gemaakt, uilenballen geplozen, lente gevierd met een “gekke-dingen-bingo” bij de Schans van Weert, de varkens bij de zichtstal van Varkensboerderij van Son bekeken, vogels gezocht bij de Visvijvers en het Egelven, genoten van de Vlindertuin in Waalre, ons verwonderd over alle natuurschatten in het paradijsje “Natuurbrug Warmbeek”, een paddenstoelenwandeling gemaakt en een “bodem-kunstwerk” in het Leenderbos en zwerfafval verzameld. Iris van de firma Verderest heeft ons de tip gegeven om “Zakkenvullers” te worden. Door aan dat programma mee te doen krijgen we voor elke opgehaalde zak zwerfafval die we bij Kringloopbedrijf Verderest inleveren Euro 2,50 voor het IVN.

Daarnaast hebben we een aantal activiteiten samen met de oudere jeugdleden gehad: in **april** konden we voor het eerst in meer dan twee jaar een “binnendag” houden, deze keer met het thema “Elementen” (lucht, water, aarde en vuur). Het was een voorproefje voor het kamp dat in juni georganiseerd werd rondom hetzelfde thema. Een kamp is

natuurlijk altijd al een feest, maar dit kamp was extra bijzonder omdat onze laatste keer drie jaar geleden was!

Andere gezamenlijke activiteiten waren in **mei** een excursie met boswachter Mari de Bijl in een poelengebiedje bij de Leenderweg, op zoek naar boomkijkers (die we gelukkig ook vonden), en in **oktober** een uitstapje naar het blotevoetenpad en

insectencentrum van bezoekerscentrum “Lieteberg” in Zutendaal. In **november** deden we zoals ieder jaar samen met Natuurwerkgroep de Malpie mee met de Natuurwerkdag.

In het najaar hebben we als jeugd IVN aan verschillende “groene initiatieven” in de gemeente Valkenswaard bijgedragen: op woensdag 12 oktober vierden we een “Giga-groen feest” ter afsluiting van de Kinderboekenweek. In en rondom de bibliotheek in De Hofnar werden door bibliotheek De Kempen en het IVN allerlei “groene activiteiten” georganiseerd. Het was een gezellige middag met heel veel enthousiaste kinderen.

Op zondag 30 oktober was het alweer feest

DOUWE EGBERTS- PUNTEN!

met heel veel kinderen, tijdens het “Samen Valkenswaardig festival” – een onderdeel van het “Valkenswaardig” programma dat als doel heeft om meer aandacht te vragen voor duurzaamheid in de gemeente Valkenswaard. Na het festival nam “Hoor je Dorp” een podcast op waarin je één van onze jeugdleden samen met Mari de Bijl aan het woord hoort over de mooie natuur in onze omgeving.

Ter afsluiting van het jaar hielden we, ook voor het eerst in drie jaar weer, onze kerstbijeenkomst. Tijdens die laatste bijeenkomst maakten we kerstversieringen met wilgentakken, een vogeltractatie, en vertelde Emile Weijters ons van alles over het heelal en de sterren. Helaas waren er buiten die avond geen sterren te zien, maar de warme chocolade en marshmallows bij het vuur maakten het helemaal goed.

Op de website kun je van (bijna) al deze activiteiten verslagjes en foto's vinden.

Ondanks het vaak overweldigende animo tijdens publieke activiteiten blijkt het de afgelopen jaren steeds lastiger om vaste jeugd leden te krijgen. Daardoor waren er tijdens “reguliere woensdagmiddagen” soms maar vier kinderen aanwezig. Hoewel ook die middagen erg gezellig waren is het met zo weinig leden lastig volhouden (bijvoorbeeld als je mensen van buitenaf wilt vragen om hun natuurkennis te komen delen). We vragen ons daarom af op welke manier het Jeugd-IVN het beste voortgezet kan worden. Jullie tips hierover zijn van harte welkom.

Marjolein van der Voort

SPAREN

De koffiekannen zijn allemaal bij elkaar gespaard en aangeschaft. Nu sparen we voor nieuwe koffiezetapparaten.

**D-E DOUWE
EGBERTS**

Vogelwerkgroep

Ooievaar foto: Maarten-Jan van den Braak

Jaarverslag 2022

Ijsvogel foto: Jan Schutjes

Algemeen.

De Vogelwerkgroep heeft een nagenoeg Coronavrij vogeljaar gehad. We hebben grotendeels onze maandelijkse vergadering en wandeling gedaan.

Met een deel van de werkgroep hebben we de opzet van een beginnerscursus vogelherkenning nieuw leven ingeblazen. Op 14 februari is die eindelijk van start gegaan. Er zijn 20 aanmeldingen. Er zullen 4 theorie avonden plaatsvinden in D'n Nieuwe Hof, steeds op dinsdagen. Daarnaast 6 vogel-wandelexcursies. Wij staan te trappelen.

Publicaties.

In de reeks: "Vogels dichtbij" publiceerden we net als voorgaande jaren artikelen over steeds één vogelsoort.

Publiekswandelingen.

De vier publiekswandelingen, met als doel vogels spotten, vonden nu wel doorgang. In verband met de goede bezetting staan ze voor 2023 weer gepland.

Project: Oeverzwaluwwand Keersopperbeemden.

Bij de Keersopperbeemden is als onderdeel van het aanleggen van het nieuwe deel van de N69 door Boskalis een oeverzwaluwwand gerealiseerd. In het najaar 2021 hadden we die met een aantal leden in orde gebracht en in het voorjaar de gaten schoon gemaakt en gevuld met zand. Helaas hebben we nog geen Oeverzwaluwen mogen begroeten. Staatsbosbeheer heeft het nieuwe gebied aangeplant met inheemse soorten bomen en struiken. De Vogelwerkgroep blijft met vrijwilligers zorg dragen voor het onderhouden en monitoren van de oeverzwaluwwand.

Broedvogelkartering: Sovon, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten.

Hiertoe werden ook dit jaar weer gebieden, alleen, of op gepaste afstand samen geïnventariseerd op territoria of het voorkomen van bijzondere vogelsoorten.

De volgende regio's werden geteld: de Malpiebeemden, de Horsten en de Putten aan de Peedijk in Borkel en Schaft, de voormalige viskwekerij, een deel van het Leenderbos, de Breedvennen in Leende, de Meeris, Vlasrootven, Meertjesven, Kleinven, gebied Lisseven achter het gemeentehuis in Waalre, de Keersopperbeemden in Westerhoven en op de Groote Heide bij de Achelse Kluis.

Daarnaast tellen en ringen een aantal leden uilen in onze regio. De getelde soorten worden aan betrokken instanties doorgegeven. Voor deze activiteiten staan onze leden vaak al bij zonsopgang in het veld!

Faunaveldjes die verspreid door de gemeente Valkenswaard liggen, werden door onze leden gemonitord. Akkerranden zijn door de gemeente ingezaaid met gewassen die vooral in de winter voor zaadetende vogels geschikt zijn. Er werd door onze leden elke maand een bezoek aan een gebied gebracht. Er waren nauwelijks vogels, waarschijnlijk door de te kleine omvang van de gebiedjes en te eenzijdig zaaigoed.

Blauwborst

Foto: Esther van Daal

Kleine karekiet

Foto: Greet Teunissen

Ook in de gemeente Waalre worden akkerlanden die zijn ingezaaid, door de Vogelwerkgroep, de Zoogdierenwerkgroep en de Vlinderstichting geïnventariseerd. De gemeente heeft daarvoor een subsidie ter beschikking gesteld.

MUS: Sovon

MUS = Meetnet Urbane Soorten. Het doel van deze activiteit is het tellen van broedvogels in bebouwd gebied. Twaalf telpunten worden door Sovon per postcodegebied vastgesteld. Deze telling is twee keer in de ochtend en één keer 's avonds uitgevoerd in postcodegebied 5595 (Leende).

PTT: Sovon

PTT = Punt Transect Telling. Deze telling wordt aan het einde van het jaar uitgevoerd, met als doel het vaststellen van aantallen en verspreiding van Nederlandse wintervogels. Twintig vaste punten op elke PTT-ronde, waar exact 5 minuten moet worden geteld. Wij tellen op een aantal verschillende plaatsen in de regio.

Nachtzwaluw en Houtsnip

De Nachtzwaluwinventarisatie gebeurt op 2 avonden in de Malpie, het Leenderbos en de Groote heide. Gelijktijdig worden ook het aantal Houtsnippen, Sprinkhaanzangers en zoogdieren geteld die gehoord en/of gezien worden.

Wespendief- (en andere roofvogels) telling in het Leenderbos

Op initiatief van Jacques van Kessel van Vogelwerkgroep de Kempen telden we wespendieven en alle andere waargenomen roofvogels. Daarbij letten we op gedrag bij Wespendieven dat duidt op jonge vogels in het nest. Er waren redelijk wat roofvogels te zien. Op basis van telling en gedrag was de conclusie: helaas dit jaar geen jonge wespendiefaanwas vanuit het Leenderbos.

EuroBirdwatch voor Vogelbescherming.

Op zaterdag 1 oktober hebben wij opnieuw meegedaan aan deze internationale trekvogeltelling. Van 's morgens 07.00 uur tot 's middags 14.00 uur werden vanaf de Putberg in Leenderstrip alle voorbijtrekkende vogels geteld. Daarbij werd er zowel op zicht en/of gehoor geteld. De 949 stuks was wat weinig in vergelijking met de laatste jaren. Het aantal zanglijsters (218) was wel opvallend hoog. Er werden 30 verschillende soorten waargenomen, wat een mooi en normaal aantal is.

Maarten-Jan van den Braak
mj.vandenbraak58@gmail.com

Tuinwerkgroep

Jaarverslag 2022

Afgelopen jaar begon ik in de winter bij de Tuinwerkgroep. Met Tiny, Rem en Janus zorgden we dat de tuin en de entree er verzorgd en bladvrij bij kwamen te liggen.

In de lente kwam Marja weer terug en met haar nam ik door wat het oorspronkelijke plan van onze heemtuin was, namelijk de van oorsprong in deze streek voorkomende wilde planten en bloemen in 20 vakken overzichtelijk te maken. Ons team is helaas te klein om dit in uitvoering te brengen. We gingen voor het presentabel houden van de tuin door de planten en bloemen te laten groeien en bloeien waar ze dat het best doen, en overig afval en woekeringen weg te halen.

In de zomer zag het er allemaal toch weer fraai uit en konden we in de pauzes zelf ook van het resultaat genieten, onder het genot van koffie of thee.

Helaas overleed Janus in het najaar. We missen in hem een harde werker. Omdat we nu met zijn drieën over zijn heb ik een advertentie laten plaatsen bij de vrijwilligerscentrale in Valkenswaard

We hopen er dit jaar, wellicht met de hulp van meer helpende handen, weer een verzorgd en vrolijke tuin van te maken!

*Namens de hele Tuinwerkgroep
Dylan Brand*

Bomenwerkgroep

Jaarverslag 2022

Boom bij Martinuskerk, Dommelen

Foto : Nardo Kaandorp

De Bomenwerkgroep heeft in 2022 deel genomen aan gesprekken rondom herinrichting van de Oude Begraafplaats in Valkenswaard en het meer natuurlijk inrichten van de bermen in het buitengebied van de gemeente Valkenswaard.

Daarnaast is de lijst met bijzondere bomen van de gemeente Valkenswaard uitgebreid en weer up-to-date gemaakt.

In afwachting van het Bomenbeleidsplan van de gemeente Valkenswaard hebben we, behalve als er voor een specifieke boom om gevraagd werd, geen bomen geïnventariseerd.

Helaas heeft in 2022 weer illegale bomenkap plaatsgevonden, o.a. van een monumentale boom.

Over bovenstaande onderwerpen was met enige regelmaat en op een prettige manier contact met de gemeente Valkenswaard (met name Ad Lavrijssen).

De Bomenwerkgroep bestaat op dit moment uit 3 personen en kan dus zeker versterking gebruiken, bijvoorbeeld bij het inventariseren van de waardevolle en monumentale bomen, maar ook bij het organiseren van cursussen.

Lijkt het je leuk om ons te helpen, of heb je ideeën die je met de Bomenwerkgroep wilt delen? Laat het dan weten aan:

Marjolein van der Voort,
marjo061216@gmail.com,
tel. 06-24418022.

Ook als je eenmalig met een project wilt helpen zijn we erg blij.

Redactie

Jaarverslag 2022

Er waren voor ons als Redactie nogal wat veranderingen in het afgelopen jaar.

Allereerst was daar het overlijden van Annelies Theeuwes. Zij was een zeer betrokken redactielid. In de meer dan 20 jaar dat ze deel uitmaakte van ons team interviewde zij ruim 60 IVN-leden: individueel of als leden van een werkgroep. Zo bracht ze een waardevolle verbinding tot stand binnen onze vereniging. We missen haar warme persoonlijkheid en haar inbreng.

Ook Frans Vierstraete viel uit als redactielid. Hij heeft een groot aandeel geleverd in het vernieuwen van onze "Natuurwijzer". Door het samengaan met Aalst-Waalre moest er een compleet nieuw blad ontstaan, waarin beide verenigingen zich konden vinden. Dat bleek nog niet zo gemakkelijk te zijn. Het vergde veel geduld en creativiteit...

Ook zorgde Frans elk jaar voor een originele en kunstzinnige kerst- en nieuwjaarswens. Deze kaart werd altijd met de nodige uitleg bij de Kerstviering gepresenteerd en uitgedeeld. Tijdens de coronajaren kon dat niet, dus werd die toen op de achterpagina afgedrukt.

Frans heeft aangegeven dat hij momenteel door privéomstandigheden erg druk is, en dus voorlopig niet beschikbaar kan zijn. Jammer, maar uiteraard respecteren wij zijn besluit.

Gelukkig hebben wij ook goed nieuws! Twee nieuwe mensen komen ons team versterken.

Dylan Brand loopt al een tijdje met ons mee en wij zijn heel blij met hem!

Ook **Yvonne Schouten** heeft zich bij ons aangesloten. Na de zomervakantie gaat ze met

pensioen. Nu loopt ze alvast warm om straks volledig mee te gaan draaien met de Redactie. Ze helpt nu mee met de computerwerkzaamheden indien nodig.

Wij hopen ook het komende jaar weer voor een mooi en veelzijdig blad te kunnen zorgen. Daarbij is de achterpagina een mooie gelegenheid om jezelf als werkgroep te presenteren. Iedereen is welkom!

*Namens de Redactie,
Nelly van der Burgt.*

In september zijn we gestart met de voorbereidingen voor een nieuwe wandelroute “de Meeriswandering”. Deze komt te liggen in Waalre noord tussen de Onze Lieve Vrouwedijk, de A2 en de Dirk van Hornelaan. In dit gebied liggen het natuurgebied “de Hogt” en de waterplas “de Meeris” (ook wel “gat van Waalre” genoemd). (Zie kaart hierboven).

Deze vierde route heeft weer een heel ander karakter dan de overige drie. Het is over het algemeen een vrij open landschap, waarin heel wat interessante elementen aanwezig zijn: het graasgebied van de Schotse Hooglanders, waar je dwars doorheen kunt lopen, twee heidegebieden, die met een corridor zijn verbonden en een bosgebied. Ook is er een vleermuiskelder te zien en kun je op de oever van de waterplas “de Meeris” lopen, waarbij je een prachtig uitzicht hebt.

Zoals de andere drie routes wilden we het startpunt bij een horecagelegenheid maken, maar die is er nog niet. Totdat die binnen enkele jaren gerealiseerd is, is de start voorlopig bij het scoutinggebouw “de Meerberg” aan de Heistraat. We hopen de wandeling in september aan te kunnen bieden in het kader van “100 jaar gemeente Waalre”.

Verder is er het afgelopen jaar weer veel gebruik gemaakt van de wandelroutes, gezien het aantal folders dat weer meegenomen is.

Dankzij onze controleurs blijven zij ook up-to-date en worden zo goed mogelijk onderhouden. Zo zijn er enkele routepaaltjes vervangen, verplaatst of aangepast en hebben we twee folderbakjes moeten vervangen. Ook zorgen we er samen met de uitbaters van de horecagelegenheden voor dat de folders steeds aangevuld worden.

*Namens de werkgroep wandelroutes,
Cor de Jong*

Door deze uitbreiding van het aantal wandelroutes en de vergrijzing die ook in onze werkgroep toeslaat, zoeken we nog enkele medewerkers, die het nuttige met het aangename willen combineren. Wie zin heeft om twee tot drie keer per jaar een wandelroute te controleren kan zich opgeven bij Cor de Jong (tel. 06-22006508 of dejongcfj@gmail.com). Hier kun je ook informatie krijgen over wat die controle inhoudt.

Om dit te doen, hoef je heus geen lid van het IVN te zijn, alleen zin om lekker te wandelen en te genieten van wat de wandelroutes te bieden hebben.

Foto ED het duikteam bij het Gat van Waalre

Foto ED woningbouw bij het Gat van Waalre

Jaarverslag 2022

Regionale cursuswerkgroep “de Kempen”

Dit jaar hebben we de training “begeleider natuurexcursies” in juni met veel succes kunnen afsluiten. De uitreiking van de certificaten vond onder een warme zomerzon plaats in het ontmoetingscentrum “de Wingerd” in Bergeijk. Hierbij waren ook enkele bestuursleden aanwezig.

Een vijftientigtal nieuwe gidsen, verdeeld over de afdelingen:

- Veldhoven-Eindhoven-Vessem,
- Kempenland West,
- Bergeijk-Eersel,
- Cranendonck,
- Valkenswaard-Waalre

gaan het publiek rondleiden in een door henzelf gekozen natuurgebied.

Onze afdeling heeft er vier nieuwe enthousiaste gidsen bij, die gaan wandelen:

- rondom Loon,
- de Aalsterheide met het Achtereinds Laag,
- het Tongelreepdal
- de Hogt/de Meeris.

De nieuw ontwikkelde cursus, niet te verwarren met de meer uitgebreide natuurgidsen-opleiding, is zeer succesvol gebleken en zeker voor herhaling vatbaar. Misschien dat er in 2024 een nieuwe training volgt. Er staan al mensen op de wachtlijst. In het volgend nummer van “Mens en Natuur” zal hierover een artikel verschijnen.

We zijn inmiddels gestart met de voorbereidingen voor de cursus “natuur in de Kempen”, die we voor de derde keer gaan geven. In april 2023 gaat die van start en is al volgeboekt.

*Cor de Jong
secr. Regionale Cursuswerkgroep
“de Kempen” van het IVN*

Over Afdeling Valkenswaard-Waalre

Onze afdeling organiseert allerlei activiteiten voor jong en oud op het gebied van natuur- en milieueducatie. Het werkgebied beslaat de gemeenten Valkenswaard en Waalre, en het kerkdorp Riethoven.

Over Valkenswaard-Waalre

Werkgroepen

Activiteiten

Bekijk alle >

10 FEBRUARI 2023

Opening 'Zaden op reis'
Evenement • Valkenswaard •
Bloemen en planten

03 MAART 2023

Loonwandeling
Excursie • Waalre • Landschap

26 MAART 2023

Vogelwandeling in de Molpie
Excursie • Valkenswaard • Vogels

11 APRIL 2023

Cursus Natuur in De Kempen
Workshop • Valkenswaard • Landschap

In 2022 is er flink wat werk aan de website geweest, en dat werk is bovendien op dit moment nog niet afgerond.

Rond de zomer kwam de eerste berichtgeving over de nieuwe opzet en lay-out van alle IVN-pagina's op gang. Een enorme klus voor IVN Nederland die ook enorm is uitgelopen – maar dat is bijna traditie bij ICT-projecten.

Lang is aangehouden dat het publiek op 8 november op de vernieuwde site terecht zou kunnen. Na twee keer uitstel is dat 30 januari 2023 geworden.

De nieuwe lay-out biedt soms meer mogelijkheden maar heeft ook eigen beperkingen. Daardoor zul je veel onderdelen op een andere plaats terugvinden dan vroeger. Dat is

in het begin even zoeken, maar went hopelijk snel. Kun je informatie toch niet vinden, of ontdek je een fout? Geef het door.

Een verandering die bijna iedereen wel moet opvallen, is de kopfoto die op elke pagina staat. Geen collage meer van Valkenswaard – Riethoven – Waalre maar vooral veel mooie natuurfoto's. José Daniëls en Dinie van Lieshout hebben hiervoor foto's aangeleverd. Dankjewel!

De afdelingssite heeft het vertrouwde adres gehouden:

www.ivn.nl/valkenswaard-waalre.

Goed bezocht

In 2022 kwamen er meer dan 26.000 bezoekers naar onze site, ongeveer net zoveel als in 2021. Dat bezoekersaantal maakt dat onze afdeling nog steeds in de top-10 staat van meest bezochte IVN-afdelingen op internet.

We begonnen 2022 met een lockdown, weet je het nog? Als vervanging van de traditionele sterrenkijkavond bij D'n Nieuwe Hof was er daarom een speciale internetpagina met tips om thuis sterren te kijken. Daar hebben veel geïnteresseerden een kijkje genomen!

In de loop van het voorjaar is het klassenbezoek aan 'Wat schimmelt daar?' toch nog op gang gekomen. Veel begeleiders hebben op onze site naar de voorbereidingsbestanden gekeken.

Over wandelingen en andere activiteiten wilden ook veel bezoekers iets weten. Onverminderd populair bleven de pagina's van Vlindertuin Waalre en de Natuurweetjes van Jan van Twisk.

Digitaal visitekaartje van ons allemaal

Echte natuur is aansprekender dan natuur op internet. Als je het zo bekijkt, is de afdelingssite maar een aanhangsel van onze andere IVN-activiteiten. Aan de andere kant zijn de meeste mensen gewend om alle informatie die ze zoeken, op internet te kunnen vinden. Zijn we daar als IVN niet duidelijk aanwezig, dan missen we een uitgelezen mogelijkheid om met die grote groep in contact te komen.

Dus heb je een aankondiging, een verslag of een paar mooie foto's? Stuur ze in. Zo krijgen bezoekers een goede indruk van het reilen en zeilen bij IVN Valkenswaard-Waalre. Kopij komt doorgaans binnen 24 uur online.

Fanny van Zon

Mail

webmaster.valkenswaard.waalre@ivn.nl

Wandelingen Het Wolders Ven

Jaarverslag 2022

Foto: Ria van der Plag

Eindelijk kwamen de gasten in 2022 weer terug in het vakantiehuis. Wel heel voorzichtig. Het betreft namelijk veel oudere mensen die vaak toch kwetsbaar zijn.

Maar ook onze groep rondleiders is na twee jaar Coronapandemie behoorlijk uitgedund. Hier haakten veel deelnemers om allerlei redenen af. Uiteindelijk bleven er nog 5 mensen over.

Toch hebben er een paar wandelingen plaatsgevonden. En het moet gezegd worden; de gasten waren enthousiast.

Langzaam maar zeker komt er waarschijnlijk een eind aan deze activiteit. Of er moet een klein "wonder" gebeuren. In de vorm van een paar mensen die bereid zijn een wandeling te bemannen.

In 2023, dus dit jaar, beschik ik nog maar over 3 rondleiders te weten:

Bep en Wim van Stipdonk en ikzelf.

Wie weet wil iemand na het lezen van dit bericht wel actief worden.

Voor meer info kun je altijd bellen naar:

Annelies Wagter 06 - 13196202

IVN RIETHOVEN

Het beekdal waar de Run doorheen stroomt, is een gebied met veel verschillende, bijzondere planten, bloemen en (water)dieren. Maar ook met waardevolle cultuurhistorie en landbouw.

VERDROGING

Ooit kronkelde de Run hier al door het landschap. Mensen gingen aan de beek wonen, omdat het drinkwater en voedsel bood. Zo ontstond er een cultuurlandschap met een eigen flora en fauna. Deze situatie duurde honderden jaren, maar door de opkomst van de industrie en landbouw veranderde er veel. Bekken werden recht getrokken en breder gemaakt, zodat om het teveel aan water snel het gebied uit kon stromen. Dit veroorzaakte wel verdroging van het beekdal. Het oude cultuurlandschap verdween langzaam.

dronebeeld
meanders Run
Grootgoor

MEANDERS

Om droge periodes het hoofd te bieden, is het belangrijk dat het gebied water langer kan vasthouden. Daarom heeft de Run hier weer een natuurlijke loop gekregen. Met minder steile oevers, een hogere waterbodem, schaduwplekken en meer meanders (bochten). De stroomsnelheid wordt zo hoger en de kwaliteit van het water verbetert. Dat is goed voor allerlei dieren en planten in en om de beek. Bijvoorbeeld voor de bijzondere drijvende waterweegbree.

Wist je dat ...

De waterweegbree zeldzaam is in Nederland en hier in de nieuwe meanders van de Run groeit? We hebben de waterweegbree in de binnenbochten gezet, waar de plant in rustig stromend water staat. Zo spoelen de wortels niet los. Hierdoor heeft de plant de beste kans om te groeien en bloeien.

drijvende waterweegbree

historische
situatie Run

Jaarverslag 2022

Infobord van de meanderende Run op de grens met Eersel Steensel en Veldhoven 2022.

De schijnhazelaar in de **vlindertuin** heeft na de bloei in het voorjaar last gehad van de droogte en is terug gesnoeid om hopelijk opnieuw uit te schieten in 2023.

De appelkers heeft vorig jaar een band gekregen nadat de takken uit elkaar gescheurd waren door een storm. Ze lijken al weer aan elkaar te groeien.

De start van de 4 wandelingen op de Dorps-
kruising Schoolstraat-Gildestraat Dorpsplein
De vogels pikten graag een zonnebloempitje
mee.

En dan te denken aan de hopen eiken-
bladeren en eikels die we bijeen geharkt
hebben, daar hebben onze werkers een hele
klus aan gehad!!

We hadden nog nooit zoveel eikels. En tot
heel laat in de herfst hadden we roosjes en
asters in de tuin. Fijn voor de laatste insect-
ten die nog rond vlogen.

*Groeten van IVN afd. Riethoven met een win-
ters tafereel in de vlindertuin.*

Sjaan Smit

Oproep van de penningmeester

Heeft u uw lidmaatschap voor
2023 nog niet betaald dan wil
ik u aanmoedigen daar niet
langer mee te wachten.

Het rekeningnummer is

NL54RABO0127734988.

Het geeft een bevredigend ge-
voel voor u en mij.

Met vriendelijke groet,
Jan van Heeswijk

Natuurwerkgroep Valkenswaard

Voor het schonen

Na het schonen

Jaarverslag2022

Half september zijn we weer begonnen, met weer een nieuw lid erbij. Daarmee komt onze werkgroep nu op 12 personen die allemaal bijna elke zaterdagmorgen om 9.00 klaarstaan bij het IVN om naar onze werkplek te gaan.

Inmiddels wordt er regelmatig met 3 gecertificeerde kettingzagers gewerkt. Er is een kettingzaag met groter blad aangeschaft omdat de bomen die geblest zijn soms ook behoorlijk dik zijn.

De bedoeling is dat de 3 zagers in het najaar weer een opfriscursus over het zagen gaan volgen, zodat de certificaten weer up-to-date blijven.

In het najaar van 2022 hebben we voor Natuurmonumenten langs de Dommel een pad opgeschoond en bij een overstap richting de Horsten en de Putten een ven geheel ontdaan van opschot van wilgen.

Daarna hebben we 2 houtsingels in een weiland opgeschoond, alsmede een vennetje

van al het opschot ontdaan, zodat ook hier de dieren goed bij het water kunnen en er meer licht in het water kan. (zie foto's hieronder). De wilgen langs de Dommel zijn weer om en om geknot.

Voor Brabants Landschap hebben we rond het ronde Vlaasven (tussen Valkenswaard en Leende) de dennenboompjes eruit geknipt of getrokken. De bedoeling is dat we nieuwe boompjes gaan aanplanten in het gebied rondom Valkenhorst.

Al met al flink wat werk verzet wat veel voldoening geeft voor onze werkgroep en waarvan de natuur zienderogen opknapt!

Wim van Amelsfoort

Het seizoen heideschonen was voorheen van september t/m de Natuurwerkdag. Dat is veranderd. In de winter gaan we gewoon door tot maart. Elke zaterdagmorgen en dinsdagmiddag.

Zo zijn we met onze vaste werkgroep van 8 enthousiaste vrijwilligers niet alleen op de Malpie maar ook bij het Petersven en Rietven bezig geweest. Vooral deze twee laatste vennen hebben ook veel aandacht gehad. Vele positieve reacties kregen we van de wandelaars die even een praatje maakten. Maar wat is het ook een mooi gebiedje.

In juli was het de tijd om de op **een** meter afgezaagde Berken te ontdoen van de nieuwe scheuten, in de hoop dat de groei hierdoor stopt.

Dan is het de eerste zaterdag van september: "Hè, we mogen weer!!"

Vanaf de "uil" langs het wandelpad op de Malpie stond veel opschot. Zo hebben we veel dennen geknipt en de berken uitgestoken. Het is een handigheid om deze met de schop uit te steken. "Weg is weg"!

We zijn verder gegaan naar het midden van het heidegebied richting het knuppelbruggetje, waar we nu nog steeds bezig zijn. Met de Bosgroep Zuid stemmen we het werk af.

Er zijn ook een aantal gebiedjes door een aannemer aangepakt.

De eerste zaterdag in november was het de Natuurwerkdag, zoals elk jaar georganiseerd door het jeugd IVN. We hadden ge-

kozen voor het kleine heidegebiedje rond het Brugven.

Met een groep van 35 personen hebben we een mooie ochtend gehad.

Een scoutinggroep uit Geldrop, mensen die zich aangemeld hadden via de site van Brabants Landschap, eigen leden en natuurlijk onze werkgroep. Altijd gezellig! Jong en oud samen koffie drinken, soep met een broodje eten en met een voldaan gevoel weer naar huis. De helpende handjes komen dan goed van pas.

Als dank voor het vele werk hebben we in het voorjaar vanuit de gemeente weer een uitstapje georganiseerd. We bezochten het prachtige natuurpark "De Luizen" in België. We begonnen met koffie en IVN koek en maakten een mooie wandeling langs de vennen met uitkijkhutten op zoek naar de vele soorten vogels. Het was een pittige wandeling. Daarna was het genieten van een heerlijke lunch.

Onze groep heeft het gezellig met elkaar en we genieten ook van wat de natuur ons geeft.

Geïnteresseerden zijn altijd welkom, we kunnen nog wel handjes gebruiken.

Ad Baken

Natuurwerkgroep Waalre

Jaarverslag 2022

Inleiding

In 2022 heeft de IVN Natuurwerkgroep Waalre wederom met veel enthousiasme gewerkt aan het behoud van de prachtige natuur in Waalre. Voor het grote onderhoud en projecten zetten de beheerders van de natuurgebieden veelal professionals in die werken met grote machines. De Natuurwerkgroep werkt met handgereedschappen die veel minder

verstoringen aanbrengen aan de natuur dan het machinale werk door professionals.

De werkgroep probeert inwoners van Waalre en omgeving te betrekken bij werkzaamheden in de natuur. In 2022 is de interesse van inwoners verder toegenomen.

In 2021 zijn met de wethouder en de ambtenaren goede afspraken gemaakt over de inzet van de Natuurwerkgroep. In 2022 heeft dit geleid tot een effectieve en prettige samenwerking.

Participatie inwoners Waalre

Natuurwerkgroep Waalre zet zich in om de inwoners van Waalre (en omstreken) te betrekken bij de natuur, in het bijzonder door het uitvoeren van handmatige werkzaamheden. In het afgelopen jaar hebben de volgende activiteiten plaatsgevonden met betrokkenheid van inwoners:

- Het uitvoeren van werkzaamheden door de vaste deelnemers op de woensdag- en zaterdagochtenden van september tot en met maart.
- De Natuurwerkgroep heeft ongeveer 50 deelnemers.
- Het organiseren, samen met de Gemeente, van de volgende activiteiten:
 - De Natuurwerkdag (in 2022 met 60 deelnemers).
 - De Boomfeestdag met de basisscholen.
 - de Boomfeestdag met bedrijven, dit jaar met EY.
 - Het knotten van wilgen samen met de leerlingen van basisschool de Wilderen.
- Het opzetten van projecten met inwoners in het kader van Plan Boom.
- Het onderhoud van het Blokven samen met de buurtbewoners.

- Het schonen van paden en agrarische wegen samen met enkele boeren.
- Het uitvoeren van werkzaamheden samen met de eigenaren van voedselbossen.
- Deelname aan de Open dag Huis van Waalre.

Uitgevoerde werkzaamheden 2022

In 2022 heeft de Natuurwerkgroep de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

Landschutpoel vlakbij de Hurken

Deze poel is in 2003 gegraven. In korte tijd heeft zich aan de randen van deze poel hoogveen ontwikkeld. De poel wordt echter overwoekerd door struikgewas, wilgen, berken en af en toe een dennenboompje. De Natuurwerkgroep heeft in dit drassige gebied veel opschot verwijderd om dit unieke hoogveen te verder te ontwikkelen.

Meeuwven bij de Hutdijk

In 2022 heeft de Natuurwerkdag plaatsgevonden bij het Meeuwven. Met ongeveer 60 enthousiastelingen is een aanvang gemaakt met het schonen van de oevers. De daaropvolgende drie weken heeft de Natuurwerkgroep deze werkzaamheden aan de westzijde van het ven verder voortgezet.

Meertjesven Treeswijkgebied Waalre Zuid

In 2022 is in de winter door de IVN Natuurwerkgroep Waalre in het bos aan de zuidzijde van het ven een kleinschalige dunning van Amerikaanse eiken uitgevoerd.

Stichting RAVON (Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland) heeft in opdracht van de ven-eigenaar en IVN Natuurwerkgroep Waalre onderzoek gedaan naar de ecologische waarden van het ven. Het onderzoek was mede mogelijk dankzij financiële steun van het Jan en Jans Visserfonds, Postcode Loterij en Brabants Landschap

Een belangrijk advies van het RAVON is om de oevers van dit mooie ven te schonen van vooral dennen maar ook berken. De Natuurwerkgroep Waalre is gestart met het handmatig verwijderen van kleine en middelgrote bomen aan de oevers van dit ven.

Treeswijkgebied Waalre Zuid VDL

De IVN Natuurwerkgroep is voor het derde

jaar in het Bosgebied Gagelhof bezig geweest om de Amerikaanse vogelkers stapsgewijs terug te dringen.

Het plan wordt uitgevoerd in samenwerking met het advies bureau van Nierop.

Heidecorridor Dirck van Hornelaan

In opdracht van Bosgroep Zuid hebben bosbouwers de grote boomstronken verwijderd en heidepercelen gemaaid om vervolgens het maaisel uit te strooien op de corridor.

In 2022 zijn aan de randen van deze corridor nieuwe struiken en bomen geplant. Om te voorkomen dat dit gebied wederom uitgroeit tot een bos met Amerikaanse eiken heeft de Natuurwerkgroep Waalre op verzoek van de Bosgroep Zuid in 2021 en nu opnieuw in 2022 het jonge opschot met Amerikaanse eik aan de brede randen van deze corridor verwijderd. Bij deze activiteit zijn opnieuw duizenden eenjarige Amerikaanse eiken verwijderd. Een waar monnikenwerk.

Groot en Klein Vlasrootven, Vliegenven en Klein Molenven

Langs de oevers van het Vliegenven, het Groot en het klein Vlasrootven en het Klein Molenven is opschot verwijderd, voornamelijk bestaande uit grove den en berk. Daarmee wordt voorkomen dat deze hoogwaardige natuurelementen verloren gaan door bosontwikkeling.

Bij het Klein Molenven hebben onze seniorenleden aan de zuidzijde een perceel met lariksen en beuken geschoond. Op dit perceel zijn enkele jaren geleden beuken geplant maar deze dreigen overwoekerd te worden door dennen. Daarom is dit perceel geschoond om de groei van de beuken te stimuleren.

Amfibietunnels fietspad oude spoorbaan (Bels Lijntje)

Bij het Molenven en het Vliegenven zijn onder het fietspad “oude spoorbaan” amfibietunnels aangelegd. Via deze tunnels kunnen amfibieën veilig oversteken. Op verzoek van de Bosgroep Zuid heeft de Natuurwerkgroep aan de randen van dit fietspad struiken verwijderd om te zorgen dat de amfibieën niet over het fietspad maar door de tunnels oversteken.

Gorlooplaan en het plantsoen bij basisschool De Wilderen

Bij de Gorloop en in het plantsoen bij basisschool De Wilderen zijn wilgen geknot. Leerlingen van De Wilderen hebben geholpen bij deze werkzaamheden bij hun school.

Zandwegen in Waalre West

In Waalre West zijn in samenwerking met enkele boeren, langs paden en doorgangen bomen en struiken gesnoeid. Dit om te zorgen dat fietsers en wandelaars ongehinderd van deze zandwegen gebruik kunnen maken en dat boeren met hun zwaar materieel geen schade aan de sloten aanbrengen.

Planten van 850 bomen op het Achtereind

In maart 2022 heeft de IVN Natuurwerkgroep 850 bomen geplant op een nieuw natuurperceel op het Achtereind. Dit als compensatie voor het verwijderen van bomen op de heidecorridor.

Communicatie

Samen met de afdeling Communicatie van de Gemeente Waalre heeft de Natuurwerkgroep Waalre gewerkt aan het informeren van de inwoners over werkzaamheden in de natuur. In zowel het Eindhovens Dagblad als in De Schakel zijn artikelen verschenen over de Natuurwerkdag, de Boomfeestdag, de werkzaamheden bij de heidecorridor, het onderzoek naar de kwaliteit van het Meertjesven en het knotten van wilgen samen met de leerlingen van de basisschool De Wilderen.

Ook op de site van de IVN Valkenswaard en Waalre zijn artikelen geplaatst. Intern heeft de Natuurwerkgroep een opzet gemaakt over het informeren van de deelnemers over de uit te voeren werkzaamheden en het documenteren van de resultaten.

Veiligheid

De uit te voeren werkzaamheden zijn niet geheel zonder gevaar. De belangrijkste risico's zijn letsel door ongelukken en blessures door overbelasting. De Natuurwerkgroep Waalre hanteert bepaalde veilig-

heidsmaatregelen om de kans op letsel en blessures te minimaliseren en wel:

- Dragen van beschermende kleding (veiligheidsschoenen, handschoenen, helmen, oordoppen) bij het reguliere werk en veiligheidsbroeken bij gebruik van kettingzagen en bosmaaiers.
- Gebruik van hoogwaardig en veilig gereedschap.
- Volgen van instructies en cursussen voor het gebruik van gereedschappen en in het bijzonder de stronkentrekker, kettingzaag en bosmaaier.
- Schriftelijke en mondelinge instructies aan de deelnemers. Periodiek toesturen van folders met veiligheidsinstructies.
- Aanwezigheid op de werkplek van EHBO sets.
- Aanwezigheid van telefoons om hulpdiensten te bellen.
- Deelnemen aan reanimatiecursussen.

Financiën

In 2022 heeft de Natuurwerkgroep Waalre geïnvesteerd in veiligheidsschoenen, helmen, oorbeschermers en handschoenen. Daarnaast zijn gereedschappen aangeschaft zoals handzagen, kniptangen en boomzagen. Ook heeft Natuurwerkgroep Waalre een geldelijke bijdrage geleverd door voorfinanciering van het onderzoek van het Ravon naar de kwaliteit van het Meertjesven.

Deze investeringen zijn gefinancierd uit de middelen die verkregen zijn van de Gemeente Waalre, via de Bosgroep Zuid, van het Brabants Landschap en van VDL, via Bureau van Nierop. Daarnaast hebben enkele particulieren gesponsord.

Ambities 2023 en komende jaren

De Natuurwerkgroep Waalre wil de komende jaren een bijdrage blijven leveren aan het beheer en verbeteren van de natuur door het:

- Uitvoeren van handmatig onderhoud aan de vennen en de heidegebieden in Waalre (de oorspronkelijk ambitie van de werkgroep)

- Knotten van wilgen langs de Tongelreep en Goorloop
- Uitvoeren van handmatige werkzaamheden als onderdeel van projecten zoals het verwijderen van Amerikaanse eik en kers in de heidecorridor Waalre Noord, het aanplanten van bomen op het Achtereind en het creëren van insectencorridors op het Achtereind als onderdeel van het project Greveschutven e.o.
- Beheer van een bosperceel (ca. 5 hectare) tussen Loon en de Dommelseweg.
- Anticiperen op initiatieven van natuurorganisaties om de lokale natuur te versterken, zoals de Landelijke Natuurwerkdag en Plan Boom.

*Ben Putman
Antoon Obbing
Henk de Vrind*

Jaarverslag 2022

Scholenwerkgroep

Aalst- Waalre

Activiteiten

De scholenwerkgroep heeft in 2022 haar activiteiten weer uit kunnen voeren. Zo is in het najaar gewandeld rond het Meeuwven en in het voorjaar op Loon. Het is steeds een uitdaging om de posten voor alle wandelochtenden met schoolgidsen te bezetten, maar dankzij hun inzet is dit toch weer gelukt.

Dankzij de inzet van de schoolcontactpersonen hebben ook de seizoenswandelingen doorgang kunnen vinden. De kinderen konden met behulp van de wandeltassen, onder andere de herfst- en de lentekenmerken beleven. Na een activiteit komen er altijd enthousiaste reacties vanuit de kinderen en de scholen.

Organisatie

De Scholenwerkgroep heeft in het afgelopen jaar van verschillende mensen afscheid moeten nemen. De redenen hiervoor zijn divers, maar hebben allemaal als gevolg dat de groep last heeft van deze uitdunning. Voor de zomer hebben we samen kritisch gekeken naar de deelname van de vrijwilligers in deze groep. En daarin heeft een ieder te kennen gegeven wat hij of zij wel, niet of niet meer wil blijven doen, om een reëler beeld te krijgen op het toekomstperspectief van de Scholenwerkgroep.

Hierbij is, naast het enthousiasme van de werkgroep leden, ook het enthousiasme van de scholen uiteraard een belangrijk onderdeel. Er is daarom geïnventariseerd hoe de scholen op dit moment het IVN scholenwerk beleven en wat hun eventuele wensen hierin zijn. Het goede nieuws is dat alle scholen hun enthousiasme hebben geuit.

Communicatie

We hebben als werkgroep ook gekeken naar de communicatielijnen. De communicatie onderling in de groep, maar ook die met de scholen via de schoolcontactpersonen. De taken van de centrale coördinatie van de werkgroep zijn tijdelijk verdeeld in afwachting van een nieuwe centrale werkgroep coördinator. Het is in dit jaar erg duidelijk geworden hoe belangrijk deze taak is, maar ook hoeveel overzicht dit vraagt. We hebben onderzocht hoe we bepaalde taken kunnen splitsen of eenvoudiger kunnen maken. Oude bestanden zijn opgeschoond naar actuelere en ook in de communicatie naar de scholen wordt nu vaker gewerkt met digitale post en digitaal leer-materiaal.

In het komende IVN-jaar hopen we nieuwe vrijwilligers te verwelkomen om de voortgang van de werkgroep te waarborgen.

*Inge van de Goor,
IVN scholenwerkgroep Aalst-Waalre.*

Publiekswandelingen en andere natuurbelevingsactiviteiten

Jaarverslag 2022

Publiekswandelingen

In 2022 waren 15 publiekswandelingen gepland waarvan een wandeling niet door is kunnen gaan (paddenstoelenwandeling voor fotografen). De wandelingen bestonden uit vier vogelwandelingen, drie paddenstoelenwandelingen en zeven gebiedswandelingen. In totaal namen 411 personen deel aan deze wandelingen. De toppers waren de Meertjeswandeling in de herfst met ruim 40 deelnemers, de Loonwandeling in het voorjaar met 53 deelnemers en de middagpaddenstoelenwandeling in oktober met ruim 60 deelnemers.

Nieuwe gidsen

Medio 2022 zijn vier nieuwe gidsen geslaagd voor de regionale cursus “gebiedsexcursie-leider”. De nieuwe gidsen hebben al plannen ontwikkeld voor hun wandelingen in 2023.

We heten de nieuwe gidsen van harte welkom en wensen ze veel succes met de natuur-educatieve taak die ze gaan uitoefenen.

Natuurbelevingsactiviteiten

Op verzoek van een familie is in juli een natuuractiviteit georganiseerd in het gebied van de Kleine Meer, met een wandeling en allerlei opdrachten voor de jeugd.

Aan de Stichting “Samen tegen kanker” is hulp geboden met het opstellen van allerlei opdrachten voor volwassenen als ook voor de jeugd voor een wandeling in het gebied achter de bosherberg Harba Lorifa

Voor twee groepen van basisschool De Pionier is in oktober een gastles gegeven over de natuur als voorbereiding op een opdrachtenroute in de Malpie met behulp van de leskist “Kabouterpad”.

Sterrencursus “De Fascinerende Sterrenhemel”

Vanwege de beëindiging van de coronamaatregelen, is in de maanden maart – april voor 25 geïnteresseerden de sterrencursus georganiseerd. Zoals gebruikelijk hebben we de vierde avond een bezoek gebracht aan de sterrenwacht in Asten met het Pieters Planetarium.

In het najaar zijn voor de IVN afdelingen Oisterwijk en Veghel eveneens sterrencursussen georganiseerd.

Emile Weijters

Feestelijke opening project: “Zaden op reis”.

Op woensdag 15 februari konden we na drie lange coronajaren eindelijk weer een nieuw project presenteren. Het vorige project: “Wat schimmelt daar?”, was nog maar net geopend in februari 2020, toen op 15 maart de lock-down werd afgekondigd. Het waren lastige jaren: telkens opnieuw stak corona weer de kop op, zodat het heel moeilijk was voor de scholen om afspraken te maken. Besloten werd, om het project te laten staan en af te wachten. Een enkele school kwam, als het net even vrijgegeven was. Veel scholen konden niet komen....

Na drie jaren kostte het Lies heel veel energie om alle scholen weer te bereiken. Contactpersonen, leerkrachten, schoolhoofden: op veel plaatsen waren ondertussen andere mensen gekomen, die niet met onze projecten vertrouwd waren. Maar het is gelukt!

Er staat weer een prachtig project en bij de opening was het weer als vanouds volle bak! Na de verschillende toespraken was er zoals altijd weer een ludieke openingsact! De wethouders van Valkenswaard en Aalst-Waalre hadden de eer om gezamenlijk het zaad van de klaproos uit te strooien over een stukje tuingrond. De zaaddoos van een klaproos wordt ook wel peperbus genoemd, omdat het net een klein strooibusje is. Beiden kregen een enorm uitvergroot exemplaar in de hand. Ze strooiden het uiterst zorgvuldig, goed verdeeld over het geheel. Bravo!

Na een prachtige PowerPoint presentatie was het tijd voor koffie en thee met het traditionele zelfgemaakte IVN-gebak, waarvan dankbaar gebruik gemaakt werd.

Daarna was er ruime gelegenheid om het nieuwe project te bekijken. Bij elke post werd uitgebreid uitleg gegeven door de verschillende makers. Gelukkig zijn er een aantal nieuwe projectleden bijgekomen, ter vervanging van de oude garde! Er staat weer een fijne groep mensen klaar om de scholen te ontvangen. Wat zullen de kinderen weer genieten! Dit is en blijft een heerlijke manier om al op jonge leeftijd vertrouwd te raken met heel veel verrassende verschijningsvormen van Moeder Natuur! Hopelijk kunnen wij als IVN daar nog lang een rol in spelen.

Nelly van der Burgt

Jaarverslag 2022

IVN Vlindertuin Waalre

Het weer in 2022

Wat het weer rondom Eindhoven betreft zet de trend zich voort: het wordt steeds warmer en droger. De extreem droge periode in het voorjaar had grote gevolgen voor de vegetatie en de tuinwerkzaamheden. Een jaar eerder was al begonnen met het schoonmaken van de ruigte ten noorden van de poel. In de loop der jaren was dit gedeelte volkomen overwoekerd door bramen, brandnetels en gras. De droogte vergemakkelijkte het verwijderen van dit hier ongewenste onkruid, maar omdat we hadden besloten dit deel opnieuw in te zaaien en het nauwelijks had geregend vanaf maart tot en met half mei, werd besloten om toch te zaaien en het perceeltje dan maar te gaan besproeien. Dat was nog een heel gedoe, want stromend wa-

ter is niet voorhanden. Dus dat betekende dat het met de handpomp opgepompte grondwater met kruiwagens aangevoerd moest worden om over het veldje te verde-len. Om dat wat handiger te kunnen doen is toen een dompel-waterpomp aangeschaft. Geholpen door de zo verkregen kunstmatige regenbuien werd het toch nog een succes. Zie foto's onderaan de pagina.

Goed nieuws

In 2022 zijn er met Bruna, Marleen, Jos en John vier energieke, enthousiaste vrijwilligers bijgekomen voor het onderhoud van de tuin. Het achterstallig onderhoud is daardoor snel aan het afnemen. Maar er is zeker nog plaats voor nog meer nieuwe enthousiaste mensen.

Dagvlinder Monitoring 2022

Er wordt al geteld sinds 2003, dit jaar dus voor de 20e keer. De tellingen zijn bedoeld voor de Vlinderstichting, we tellen volgens hun strikte richtlijnen. We tellen al sinds 2003 met een vaste groep: Annet, Magda, Fanny en Wim; later zijn er andere mensen bijgekomen en ook weer afgevallen.

Terugblik seizoen 2022

Het was landelijk gezien een redelijk vlin-derjaar. Dit zagen we niet terug op de Vlin-dertuin, er zijn nog nooit zo weinig vlinders geteld! Totaal kwamen we op 180 vlinders, terwijl het gemiddelde van de 13 jaar ervoor 386 per jaar was. Dit komt door de grote droogte, door de hittegolven waardoor de tuin verdroogt. Hierdoor is er minder nectar en zijn er minder waardplanten. Vooral in de maanden augustus en september werden er bijzonder weinig vlinders geteld. Landelijk gezien was augustus ook een maand met weinig vlinders.

Wat valt op:

- we zagen opvallend veel oranjetipjes erg vroeg in het voorjaar
- in juli werd er een keizersmantel gezien, een bijzondere waarneming, voor de tweede keer gespot op de tuin
- kleine parelmoervlinder en koninginnen-page werden niet gezien tijdens de tellin-

gen, daarbuiten wel, we hadden meerdere rupsen van de koninginnenpage land-kaartje, kleine vos, hooibeestje en icarus blauwtje werden dit jaar niet gezien.

- de overige 19 vlindersoorten, die regelma-
tig worden gezien, waren er dit jaar ook,
wel in veel kleinere aantallen dan andere
jaren.

Een uitgebreider verslag van de vlintertellin-
gen op onze website volgt nog bij het begin
van het nieuwe telseizoen, als de waarne-
mingen kunnen worden vergeleken met de
landelijke trends.

Kindermiddagen 2022

Voor april kregen we de organisatie nog niet
rond maar van mei t/m september is er ook
in 2022 elke maand een kindermiddag ge-
weest. Het weer was heel wisselend en daarmee
het aantal bezoekers. Toch waren er
zelfs op de twee verregende kindermidda-
gen nog belangstellenden! Op de middagen
met beter weer waren er telkens 10-20 kin-
deren met hun (groot)ouders. Dat is eigenlijk
net een leuk aantal. Iedereen heeft ruimte en
tijd om de tuin zonder haast te ontdekken,
en wij als vrijwilligers kunnen lekker samen
met de kinderen speuren, kletsen en knutse-
len. Helaas waren er meestal niet veel vlin-
ders te zien. Dat viel sommige mensen te-
gen. Gelukkig zijn er dan allerlei andere dier-
tjes die de middag toch interessant maken.

purpermot

Spaanse vlag

Schoolbezoek.

Er zijn vier klassen en het jeugd IVN in de Vlindertuin op bezoek geweest, twee klassen groep 5 van de Wilderen Waalre, een klas van speciaal onderwijs De Drijfveer Heeze en een klas van de Berkenschutze Aalst. Verder is er nog een excursie met het Jeugd IVN Valkenswaard-Waalre geweest. Opvallend is het enthousiasme van de kinderen om de natuur te beleven met behulp van opdrachten en spelletjes. Bij het zoeken van diertjes genoten ze van de vele soorten diertjes met hun zeer verschillend uiterlijk en aantal pootjes, het begint met 0, dan 2 gaat via 4 naar 6 naar 8 naar “duizend” poten en zelfs naar “miljoen” poten.

Nachtvlindersen

Ook dit jaar hebben we met een groepje geïnteresseerden 13 keer genachtvlinderd.

In 2022 hebben we 488 soorten nachtvlinders (macro en micro) waargenomen. Totaal zijn er 32 nieuwe soorten in de tuin gezien, dat is meer dan we de laatste 5 jaar hebben bereikt. Dat komt mede omdat we nu meer lampen/lakens gebruiken en met onze toegevoegde kennis steeds meer zien.

Enkele bijzonder te noemen soorten:

De Spaanse vlag, (foto vorige pagina)

een kleurrijke, vrij zeldzame fraaie soort die zich vanuit het zuiden steeds verder uitbreidt naar het noorden. Dit jaar was een topjaar voor deze soort in Nederland.

De Dennenbandspanner, een zeldzame soort, wordt de laatste jaren steeds vaker waargenomen, vooral in het oosten van Nederland. Mogelijk als gevolg van de warmere winters.

De Dennenbandspanner

De Zuidelijke grasuil. Een zeldzame trekvlinder, die vanaf 2015 steeds vaker wordt waargenomen.

De Geelkoplichtmot. Deze vrij zeldzame micro is voor het eerst waargenomen in Zuid-Limburg en verspreidt zich langzaam naar het noorden.

De Purpermot. (zie vorige pagina). Een zeldzame fraaie micro die erg veel lijkt op het algemene muntvlindertje en ook de laatste jaren steeds meer voorkomt.

Biodiversiteit.

Naast de dagvlinders en de nachtvlinders zijn we de laatste jaren steeds meer bezig met andere levende organismen, zoals planten, mossen, amfibieën, vogels, spinnen, kevers, wantsen, muggen, vliegen, libellen, enz., enz.

Deze waarnemingen worden ook op de site waarneming.nl ingevoerd.

Eind 2022 hadden we totaal 1961 soorten waargenomen. We doen er momenteel alles aan om dit jubileum jaar de 2000 soorten te halen!

Dit jaar willen we ons meer gaan richten op de biodiversiteit. Met Peter Bleijs (IVN biodiversiteit ambassadeur) gaan we afstemmen hoe we dat gaan invullen.

*Bernard Fransen en Annet,
Fanny, Magda, Marie-Louise,
Christine, Barbara en Harry*

Werkgroepen	Contactpersoon	Telefoon	E-mailadres
IVN-werkgroepen Valkenswaard			
Bomenwerkgroep	Martijn Aarts	0621466671	martijnaarts@onsmail.nl
Documentatiecentrum	VACATURE		
Natuurwerkgroep Valkenswaard	Hanita en Wim van Amelsvoort	0402042979	amelsvoort36@hotmail.com
Natuurwerkgroep Malpie	Ad Baken	0402015181	h.baken@chello.nl
Jeugd-IVN	Ad Baken	0402015181	h.baken@chello.nl
Leskisten	Lies van Gompel	0402068470	liesvangompel@onsbrabantnet.nl
Publiciteit	Emile Weijters	0402075670	e1000acmw@gmail.com
Redactiewerkgroep	Mieke van Baalen	0402217748	miekevanbaalen@gmail.com
Schoolgidsengroep V'waard	Lies van Gompel	0402068470	liesvangompel@onsbrabantnet.nl
Schoolproject	VACATURE		
Schoolproject uitleen	Wil Koopman	0402017955	wiljakoopman@onsmail.nl
Tuinwerkgroep	Dylan Brand	0402132950	dylanbrand@live.nl
Vogelwerkgroep	Maarten-Jan van den Braak		mj.vandenbraak58@gmail.com
Wandelingen (incl. Waalre)	Emile Weijters	0402075670	e1000acmw@gmail.com
Website beheerder	Fanny van Zon		fanny@vanzon.nu
Zoogdieren	Jan Schutjes	0623269205	j.schutjes@upcmail.nl

IVN-werkgroepen Waalre

Scholenwerk Aalst	Chantal v. d. Strigt	0402217250	oudenstrigt@hetnet.nl
Natuurwerkgroep Waalre	Ben Putman Henk de Vriend	0651346934 0613382793	ivn.nwgr.Waalre@gmail.com henkdevriend@gmail.com
Vlindertuin Waalre	Bernard Fransen	0622919189	fransenb@xs4all.nl
Wandelingen Wolders Ven	Annelies Wagter	0402216700	awpwagter@gmail.com
Wandelroutes	Cor de Jong	0402115479	cfjdejong@versatel.nl
Regionale cursuswerkgroep	Cor de Jong	0402115479	cfjdejong@versatel.nl

IVN-werkgroepen Riethoven

Scholenwerkgroep	Nellie Das	0402016075	nelliedas@gmail.com
Scholen wandelingen	Nellie Das	0402016075	nelliedas@gmail.com
IVN-wandelpaden	Jan Das	0402016075	jandas61@hotmail.com
Vlindertuin Riethoven	Jan Das	0402016075	jandas61@hotmail.com

Redactieleden Valkenswaard - Aalst/Waalre

Mieke van Baalen
Dylan Brand
Nelly van der Burgt
Arthur Jeurissen
Wouter Kiela
Yvonne Schouten

LET OP

Tekst digitaal aanleveren als **los bestand** op ons mailadres:
natuurwijzer@gmail.com

Wilt U de illustraties als een **los bestand** aanleveren,
dit is belangrijk om een goede kwaliteit afdruk te krijgen.

De inleverdatum voor het **zomernummer** is
Vrijdag, 2 juni 2023

**Op 15 februari is
Zaden op reis officieel
geopend door wethouders
Bram Bots (Valkenswaard)
en
Kees Vortman (Waalre).**

